

HOUT- EN
MEUBILERINGS
COLLEGE

COHORT 2025

HMC OER | ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING

BOL-OPLEIDING

Creatief vakman

Inhoudsopgave

TER INTRODUCTIE	3
1 HET BEROEP	4
2 DE OPLEIDING	5
2.1 Het doel	5
2.2 De lesinhoud	5
2.2.1 De beroepsgerichte lessen	5
2.2.2 Keuzedelen	6
3 DE INDELING VAN DE OPLEIDING	8
4 DE INRICHTING VAN HET ONDERWIJS	9
4.1 Leerlijnen	9
5 TOETSING EN EXAMINERING	10
5.1 Toetsing	10
5.2 Examinering	10

PRAKTISCHE GEGEVENS

Crebonummer:	25548
Kwalificatiedossier:	23217 Creatief Vakmanschap
Niveau:	4
Cohort:	2025*
Leerweg:	Beroepsopleidende leerweg (BOL)
Geldig vanaf:	schooljaar 2025-2026

** dit is de groep studenten die in september 2025 start in het eerste jaar van de opleiding*

Vastgesteld door Joke Bos (lid CvB) op 4 juli 2025.

Ter introductie

In dit document vind je specifieke informatie over de opleiding Creatief vakman van het HMC. We vinden het belangrijk om je zo zorgvuldig mogelijk te informeren over wat je van deze opleiding kunt verwachten, en waartoe je wordt opgeleid.

Toch vind je hier lang niet alles wat voor jou van belang is bij je opleiding. Veel algemene informatie - over wettelijke regelingen bijvoorbeeld, je rechten en plichten, studiebegeleiding, regels rond examinering en meer - vind je in het [Algemene deel van de OER, de Onderwijs- en examenregeling](#). Voor algemene informatie over examen doen op het HMC, zie: [Examens op het HMC](#).

We hebben ervoor gekozen om zo min mogelijk informatie dubbel op te nemen. We adviseren je daarom ook het Algemene deel van de OER goed te raadplegen, naast de opleidingsspecifieke informatie die je hier vindt.

1 Het beroep

Als creatief vakman maak je producten die vakkundig goed gemaakt, mooi en bijzonder zijn: een prachtig meubel, een bijzondere hoed, tas of schoen of een bijzonder interieurobject, etc. Een creatief vakman maakt deze producten vaak met de hand en met veel aandacht en creativiteit. In deze opleiding kies jij als creatief vakman in welke specifieke producten je je specialiseert.

Als creatief vakman bedenk je eerst de vormgeving. Dit gaat soms in overleg met de klant, naar wie je dus goed luistert maar die je ook overtuigt van je deskundigheid. Soms kun je zelf bedenken wat je mooi vindt en wat je inschat dat je kunt 'verkopen'. Bovendien ben je eigen baas: je werft je eigen klanten en opdrachten en doet je administratie en financiën. Je promoot en profileert de onderneming en werkt samen met andere makers in een atelier.

[Hier](#)¹ vind je meer informatie over de beroepen en een filmpje van een vakman in opleiding. Met een niveau 4-diploma kun je aan het werk, maar je kunt ook doorstromen naar een hbo-opleiding, bijvoorbeeld kunstacademie, modeacademie of een academie industriële vormgeving. Voor sommige hbo-opleidingen gelden aanvullende eisen op het gebied van bijvoorbeeld wiskunde.

¹ kiesmbo.nl/opleidingen/economie-en-ondernemen/creatief-vakmanschap/creatief-vakman

2 De opleiding

2.1 HET DOEL

Het doel van de opleiding is studenten op te leiden tot het niveau van middenkader functionaris in de maakindustrie (creatieve industrie). Daarbij gaan we uit van het kwalificatiedossier Creatief Vakmanschap van de SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven).

2.2 DE LESINHOUD

Alle opleidingen op het HMC bevatten in elk geval deze inhoudelijke onderdelen:

- ◇ Beroepsgerichte lessen, zowel praktijk als theorie
- ◇ Keuzedelen
- ◇ Beroepspraktijkvorming (BPV), oftewel stages
- ◇ Talen en rekenen
- ◇ Studieloopbaanbegeleiding (SLB)
- ◇ Burgerschap

Hieronder vind je meer informatie over de inhoud en eisen van de beroepsgerichte lessen en de keuzedelen. Ook geven we informatie over de indeling school- en BPV-perioden. De informatie over BPV, Talen en rekenen, Burgerschap en SLB staat in het Algemene deel van de OER.

2.2.1 DE BEROEPSGERICHTE LESSEN

In de kwalificatiedossiers van de SBB staan de belangrijkste taken voor ieder beroep. Die zogeheten *kerntaken* zijn uitgesplitst in *werkprocessen*. Op deze kerntaken en werkprocessen stemmen we de inhoud van de beroepsgerichte lessen af. En ook tijdens de BPV oefen je hiermee.

In de examens waarmee je de opleiding afrondt, laat je zien dat je voldoet aan de eisen om als beginnend beroepsbeoefenaar aan de slag te gaan.

Je ziet in het schema hieronder welke kerntaken en werkprocessen er zijn voor de opleiding Creatief vakman (het volledige kwalificatiedossier is te vinden in [het dossieroverzicht van SBB](#)).

Kerntaken en werkprocessen Creatief vakman

KERNTAKEN	WERKPROCESSEN
BASISDEEL	
B1-K1 Werkt idee uit tot ontwerp voor een creatief ambachtelijk product	W1 Oriënteert zich op een idee of opdracht
	W2 Ontwikkelt concepten en werkt ze uit tot voorstellen
	W3 Presenteert voorstellen en maakt keuzes
	W4 Werkt voorstel uit tot ontwerp
B1-K2 Vervaardigt een creatief ambachtelijk product	W1 Bereidt de opdracht voor
	W2 Vervaardigt materiaal en/of onderdelen
	W3 Verwerkt en bewerkt materiaal en/of onderdelen tot creatief ambachtelijk product
	W4 Levert het creatief ambachtelijk product op
B1-K3 Start en/of runt een zzp-onderneming	W1 Bepaalt het (toekomst)beeld van de onderneming
	W2 Geeft de zzp-onderneming/eenmanszaak vorm
	W3 Regelt het financiële gedeelte (van het opstarten) van de onderneming
	W4 Bewaakt, registreert en verantwoordt de financiële situatie
	W5 Presenteert en promoot de onderneming
	W6 Koopt in voor de onderneming (producten en/of diensten)
	W7 Verwerft opdrachten/bindt klanten

2.2.2 KEUZEDELEN

De opleiding bevat, naast de onderdelen uit het kwalificatiedossier, één of meer keuzedelen. Ze zijn een verdieping of verbreding van je kwalificatie; ook kunnen ze een extra voorbereiding zijn op een mbo-vervolgopleiding of op het hbo.

Binnen je opleiding krijg je keuzedelen aangeboden (zie het schema hierna). Elke student kiest één opleidingsoverstijgend keuzedeel (240). Daarnaast kies je voor optie: A hout, B schoen, C hoed of D tas. Alleen bij de optie A hout maak je nog een keuze tussen twee van de drie keuzedelen.

De keuzemomenten voor de opleidingsoverstijgende keuzedelen worden in de loop van de opleiding bekend gemaakt. Voorafgaand aan een keuzemoment worden voorlichtingsrondes over het aanbod georganiseerd, zodat je gemotiveerd een juiste keuze kunt maken. Tijdens de voorlichting ontvang je ook informatie over de programmering en de examinering van de betreffende keuzedelen.

Keuzedelenaanbod Creatief vakman

CREATIEF VAKMAN BOL 4 25548	Eén opleidings- overstijgend keuzedeel (240 SBU)	A Hout	Verdieping hout: <i>combineren materiaal en materiaal- eigenschappen (240 SBU)</i>	Kies een van beide keuzedelen hieronder (geldt alleen bij configuratie A hout)	
				Verdieping hout: <i>massief houten constructies (240 SBU)</i>	Verdieping hout: <i>vormgeven met digitaalgestuurde machines (240 SBU)</i>
		B Schoen	Verdieping leer: <i>laars (240 SBU)</i>	Verdieping leer: <i>rijgschoen (240 SBU)</i>	
		C Hoed	Verdieping textiel: <i>gelegenheidshoed vervaardigen (240 SBU)</i>	Verdieping textiel: <i>toegepaste hoedentechnieken (240 SBU)</i>	
		D Tas	Verdieping leer: <i>keersouffle (240 SBU)</i>	Verdieping leer: <i>rugtas (240 SBU)</i>	

3 De indeling van de opleiding

Elk schooljaar wordt verdeeld in 4 periodes van elk 9 of 10 weken. De opbouw ziet eruit zoals onderstaand schema. In de jaarplanning van de HMC-wijzer kun je zien wanneer welke periode start.

Opbouw van de opleiding

JAAR	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3	PERIODE 4
1	School	School	School	School
2	School	BPV	School	School
3	School	BPV	School	BPV
4	BPV	School	BPV	School

Tijdens de opleiding zijn er vijf BPV-perioden van elk 9 of 10 weken.

4 De inrichting van het onderwijs

4.1 LEERLIJNEN

Tijdens de opleiding werken we dus aan de kerntaken van het kwalificatiedossier. Daarbij hanteren we drie leerlijnen:

- 1 **de integrale projectlijn:** je gaat aan de slag met projecten die vergelijkbaar zijn met de beroepspraktijk;
- 2 **de kennis- en vaardighedenlijn:** je leert hier kennis en vaardigheden aan, die je nodig hebt als je aan projecten werkt. Een paar voorbeelden:
 - het opstellen van een eisenpakket;
 - het maken van concept-schetsen;
 - het maken van geometrische uitslagen;
 - hand- en computertekenen;
 - de theorie textiel en hout;
 - de theorie hoeden, tassen, schoenen en meubels;
 - het experimenteren met materialen, technieken en vormen;
 - het werken met de computergestuurde machines (zoals CNC-frees en lasersnijder);
 - kunst en cultuur;
 - het runnen van je eigen onderneming;
 - het voeren van een zakelijk telefoongesprek in het Engels.
- 3 **de studieloopbaanbegeleiding (SLB):** zie hiervoor het [Algemene deel van de OER](#).

Het latere beroep vormt het uitgangspunt voor de opleiding, waarbij we ook de nodige aandacht besteden aan sociale vaardigheden. Deze vaardigheden heb je nodig om goed je werk te kunnen doen en om goed te kunnen functioneren in de maatschappij. Tijdens de opleiding speelt de ontwikkeling (en de beoordeling) van een goede beroepshouding dus een belangrijke rol. In het begin van de opleiding verwerf je de basisvaardigheden bij de materialen hout en leer/textiel. Gedurende de leerjaren worden de vaardigheden op een steeds hoger niveau aangeboden. Uiteindelijk doe je examen.

5 Toetsing en examinering

5.1 TOETSING

Tijdens je opleiding krijg je toetsen. Ze zijn bedoeld om jou en je docent inzicht te geven in de beheersing van de stof of de vaardigheden. Van de feedback die je krijgt, kun je leren!

5.2 EXAMINERING

Bij elke opleiding hoort een examenplan. Hierin staat welke examens je moet doen en behalen om je diploma te halen. Je ontvangt naast je examenplan ook een examenplanning. Dat is een kalender met datum, tijdstip en plaats van elk examen. Deze planning krijg je tijdens je opleiding. Hij wordt steeds aangevuld met actuele informatie. Van je SLB'er hoor je waar je de examenplanning kunt vinden. Soms heb je een goede reden om af te wijken van de examenplanning. Dit kun je bespreken met je SLB'er.

Op de volgende pagina zie je het examenplan met de beroepsgerichte examens die je gaat afleggen om je diploma te behalen. De overige examens staan beschreven in het Algemene deel van de OER. Informatie over de examens voor keuzedelen krijg je tijdens de opleiding.

Examenplan Creatief vakman beroepsgericht

EXAMEN	EXAMEN-CODE	KERNTAAK + WERKPROCES	WEGING ²	SLAAGNORM	PERIODE	PLAATS
1 Ondernemen:						
– Beurs	25548-01	B1-K3 W 1 t/m 3 5 t/m 7	1	Voldoende	7/8	School
– Ondernemingsplan	25548-03				14	
– CGI	25548-04				14	
2 Ontwerpen	25548-02	B1-K1 W 1 t/m 4	1	Voldoende	14	School
3 Vervaardigen	25548-05	B1-K2 W 1 t/m 4	1	Voldoende	16	School

Examenplan Creatief vakman keuzedelen

EXAMEN	EXAMENCODE	WEGING ²	SLAAGNORM	PERIODE	PLAATS
Alle studenten: 1 opleidingsoverstijgend keuzedeel (240)			Compen- satieregeling: zie OER Alg. deel		
HOUT (2 VAN DE 3)					
◇ Verdieping hout: combineren materiaal en materiaaleigenschappen (240)	K1031	1		9	School
◇ Verdieping hout: massief houten constructies (240) ³	K1032	1		11	School
◇ Verdieping hout: vormgeven met digitaalgestuurde machines (240) ³	K1033	1		11	School
SCHOEN					
◇ Verdieping leer: laars (240)	K1039	1		11	School
◇ Verdieping leer: rijgschoen (240)	K1040	1		8	School
TAS					
◇ Verdieping leer: keersouffle (240)	K1038	1		8	School
◇ Verdieping leer: rugtas (240)	K1041	1		9	School
HOED					
◇ Verdieping textiel: gelegenheidshoed vervaardigen (240)	K1045	1	9	School	
◇ Verdieping textiel: toegepaste hoedentechnieken (240)	K1046	1	11	School	

² De weging geeft aan hoeveel keer het examen meetelt voor het kerntaakresultaat.

³ Je kiest keuzedeel K1032 of K1033